

Vad är en infräsning och varför används metoden?

Infräsning av makadam är ett sätt att förbättra bärigheten i vägkroppen genom att tillsätta grov sten (makadam) som blandas ned i den befintliga vägkroppen. På så sätt får man ett stabilare material i vägen som tål mer belastning och även minskar vägens känslighet för påverkan av tjäle. I samband med att denna förstärkning utförs är det också viktigt att rensa diken, byta trummor och förbättra avvattningen så att vattnet inte blir stående inne i vägen. Arbetet med att förbättra vägen kan därför vara ganska omfattande och pågå under lång tid, ibland ett par år.

Efter infräsningen läggs sedan ett nytt beläggningslager, oftast av asfaltmassa men ibland även en tankbeläggning med indränkta makadam.

Metoden används främst på det lågtrafikerade vägnätet där beläggningslager inte är så tjockt men kan egentligen användas på alla typer av vägar. Metoden används över hela landet men är vanligast i norra Sverige där den även används på lite större vägar.

Färdig väg efter infräsning och ny beläggning. Foto: T. Viklund

Vilka är fördelarna med infräsning?

- Det är en betydligt billigare metod än att riva bort allt befintligt material och ersätta med nytt. Det är också mycket billigare än att åtgärda vägen enbart med nya asfaltlager.

Infräsning är en viktig metod för att kunna förstärka vägkroppen och öka bärigheten i gamla vägar som byggts i en tid då kraven och trafikbelastningen var betydligt lägre än idag.

Vi utför årligen drygt 3 miljoner m² infräsning.

- Den medför också en lägre klimatpåverkan jämfört med att behöva frakta bort allt gammalt material i vägen. Befintligt material återvinns på plats och behovet av transporter och nytt material minskar.
- Utförandet går snabbare jämfört med att riva bort hela den befintliga vägen och bygga upp en ny.
- Metoden ger en varaktig förbättring jämfört med att lappa och laga med enbart asfalt.

Om vi inte hade möjlighet att använda infräsning som metod och istället skulle behöva gräva bort den befintliga vägen och bygga upp en ny väg överallt skulle det alltså både ta längre tid och bli dyrare. Det skulle i sin tur medföra att vi inte kan åtgärda lika stora ytor varje år och det skulle därmed bli fler vägar som fortsatt har problem med sprickor, hål och ojämnheter. Att bygga helt ny väg skulle dessutom ge en större klimatpåverkan.

Vilka är nackdelarna med infräsning?

- Det är väldigt svårt att passera under tiden som arbetet med infräsning pågår, framförallt på smala vägar. Trafiken får bitvis köra i det grova, lösa makadamlagret och det är risk för både punktering, stenskott och att köra fast.
- Innan den nya beläggning kommer på kan det ibland dröja ett par veckor och under tiden får trafiken köra på en yta av grus, vilket ger risk för stenskott, damm och sämre framkomlighet samt ökad olycksrisk för tvåhjuliga fordon.
- Eftersom vägen tillförs material höjs vägytan flera cm vilket kan påverka in- och utfarter från fastigheter. Ibland kan också vägen upplevas som lite smalare eftersom den höjts och diken har rensats.
- Väg arbetsområdet påverkar oftast en ganska lång sträcka på vägen.

Makadam läggs ut på vägen. Foto: T. Viklund

Hur går arbetet till?

Arbetet utförs i flera olika steg. Först fräses man sönder den gamla beläggningen så att den också kan blandas ned i vägkroppen. Sedan lägger man ut ett tjockt lager med grov makadam på vägytan som vattnas för att få rätt fukthalt innan fräsmaskinen kör över vägen och blandar ned makadamen i vägkroppen med hjälp av en stor frästrumma med stora "piggar" (fräständer). Ibland görs detta moment två gånger för att få ned tillräckligt mycket makadam till rätt djup i vägkroppen.

Efter infräsningen formas vägytan till rätt jämnhet och lutning med en vägghyvel och packas sedan med en vält. Ibland läggs också ett lager med nytt grusmaterial ovanpå infräsningen för att ytterligare förbättra vägkroppen och få rätt jämnhet och lutning på vägytan.

Ett bra utförande kräver duktig och kompetent personal. Det finns också regelverk som styr krav på material, t ex storlek på stenmaterialet, och krav på jämnhet och lutning efter infräsning. Detta kontrolleras genom provning i väglaboratorium och mätning ute på vägen. Alla utförda arbeten har en garantitid på normalt 5 år.

Fräsen blandar ned makadam i vägen. Foto: T. Viklund

Vägghyveln formar vägytan. Foto: T. Viklund

Hur påverkas trafiken när arbetet utförs?

På de mindre, smala vägarna vägar leds trafiken om i första hand, om det är möjligt med hänsyn till alternativa vägar. Boende och annan nödvändig trafik får dock alltid passera. Signalvakterna kan ofta ge information om var på sträckan arbete pågår och om det är möjligt att passera.

Under själva utläggningen regleras trafiken med vakt/trafiksignal och lots, det kan därför bli en viss väntetid innan du får passera och hastigheten hålls låg för att värna om arbetarnas och trafikanternas säkerhet. Det är viktigt att följa exakt efter lotsbilen för att inte köra fast i utlagd makadam.

Innan beläggningen läggs på är vägytan som en grusväg vilket medför risk för stenskott och damm, tänk på att din egen hastighet har stor betydelse. Håll avstånd till framförvarande fordon, sakta ned vid möte och undvik omkörningar.

Om du har möjlighet – välj hellre en annan väg under tiden arbete pågår!

Lotsbil. Foto: Trafikverket

Hur informerar Trafikverket om var och när vägarbete med infräsning utförs?

Aktuell information om pågående vägarbeten finns på Trafikverket.se/Trafikinformation väg. Där visas ibland också information om planerade vägarbeten som kommer att starta inom de närmsta dagarna.

Information om planerade beläggningsarbeten kan också finnas på Trafikverket.se/Nära dig.

Kontaktuppgifter

Telefon: 0771-921 921
www.trafikverket.se

Ute på vägen informerar vi genom att sätta upp orange skyltar 1-2 veckor före arbetena startar. Där anges när i tid arbetena planeras samt hur lång sträcka som påverkas. Vid mer omfattande arbeten som påverkar en lång vägsträcka och som kan pågå under ett par års tid sätter vi oftast upp Trafikverkets röd-vita informationstavlor.

Informationsskylt ute på vägen. Foto: Trafikverket

När arbete pågår finns också vägmärken uppsatta som varnar för vägarbete och risk för stenskott. Det händer dock att skyltar blåser omkull, stjäls eller kastas bort och detta ställer till det både för trafikanter och för de som utför arbetet då nödvändig och viktig information saknas.

Varning för stenskott Foto: Trafikverket

Infräsning är en effektiv metod för att förbättra vägens bärighet och standard. Metoden är både billigare och ger lägre klimatpåverkan än att bara lägga på tjockare lager med asfaltmassa. Efter infräsning läggs alltid en ny beläggning på vägen.

När arbete med infräsning pågår kan det vara väldigt svårt att passera arbetsplatsen, välj därför om möjligt annan väg. Fram tills den nya beläggningen är klar är det också risk för stenskott.

Var extra försiktig när du passerar en vägarbetsplats. Kör inte fortare än skyltad hastighet, håll avstånd och var utvilad, då blir det mycket bättre, både för övriga trafikanter och för de som gör jobbet. Det är stökigt under tiden arbetet utförs men genom att metoden även förbättrar och förstärker väggroppen, inte bara den översta beläggningen, ger det sedan en fin väg som består under lång tid framöver.